

کیش مهر

بیست گفت‌وگو در شناخت تشیع علوی

www.ketab.ir

سرشناسه: اسدزاده، محمدرضا، ۱۳۵۵-
عنوان و نام پدیدآور: کیش مهر: ۲۰ گفت و گو در شناخت تشیع علوی / نویسنده محمدرضا اسدزاده.
مشخصات نشر: تهران: میراث اهل قلم، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۱۲۲ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲-۵۴-۳۷-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیا
عنوان دیگر: ۲۰ گفت و گو در شناخت تشیع علوی.
موضوع: شیعه -- عقاید

رده بندی کنگره: ۲۱۷/۵۶/۱۱۱۵۴/۹ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۷۲
شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۵۲۷۲۳

کیش مهر
محمدرضا اسدزاده

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۰، شمارگان: ۲۰۰ نسخه

۶	پیش گفتار: از رنجی که می‌بریم.....
۹	پاسخی به شبهات مهدویت / گفت‌وگو با آیت‌الله شیخ لطف‌الله صافی گلپایگانی.....
۱۳	پاسخ به دو شبهه درباره امامت علی (ع) و مهدی موعود (عج) / گفت‌وگو با علامه سیدمرتضی عسکری.....
۱۹	تطبیق‌های امروزی در احادیث ظهور / گفت‌وگو با علامه شیخ علی کورانی.....
۲۷	انتقادپذیری و ستیز با بدعت‌ها در حکومت امام علی (ع) / گفت‌وگو با آیت‌الله جعفر سبحانی.....
۳۳	آیا همه‌ی نهج‌البلاغه معتبر است؟ / گفت‌وگو با آیت‌الله رضا استادی.....
۳۷	جامعه‌شناسی نماز خوان‌هایی که امام حسین (ع) را کشتند / گفت‌وگو با دکتر سید جعفر شهیدی.....
۴۷	فقه و حقوق اسلامی و پاسخ‌گویی به نیازهای جهان جدید / گفت‌وگو با دکتر ابوالقاسم گرجی.....
۵۹	بحران‌های فکری و عقیدتی دوران امام سجاد (ع) / گفت‌وگو با آیت‌الله سیدرضی شیرازی.....
۶۷	چگونگی ورود امام رضا (ع) به ایران / گفت‌وگو با آیت‌الله سید عبداللّه فاطمی‌نیا.....
۷۱	اثرات ماه رمضان و ارتباط روزه‌داران با امام زمان (عج) / گفت‌وگو با آیت‌الله محمود امجد.....
۷۵	فلسفه قربانی کردن در عید قربان / گفت‌وگو با آیت‌الله محمدری شهری.....
۸۱	دروغی به نام سرداب، آسیب‌شناسی تحریفات مربوط به مهدی موعود (عج) / گفت‌وگو با استاد علی دوانی.....
۸۹	جایگاه علمی امام باقر (ع) در دوران امامت ایشان / گفت‌وگو با استاد سید کاظم ارفع.....
۹۵	فلسفه‌ی فرج و پایان جهان / گفت‌وگو با دکتر علی اکبر رشاد.....
۹۹	پاسخ به شبهه‌هایی درباره‌ی بشری بودن قرآن / گفت‌وگو با استاد بهاء‌الدین خرمشاهی.....
۱۰۷	اهداف بعثت پیامبر (ص) / گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد حجتی کرمانی.....
۱۱۳	پیام رسانی تبلیغی کاروان کربلا و آسیب‌شناسی تبلیغ دینی / گفت‌وگو با استاد سید مجتبی حسینی.....
۱۲۱	آیا مدل زندگی پیامبر، جواب‌گوی زندگی امروزی هست؟ / گفت‌وگو با دکتر مصطفی دلشاد تهرانی.....
۱۳۱	زندگی فاطمه (س)، نمونه‌یک زندگی مکتبی / گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین سیداحمد علم‌الهدی.....
۱۳۷	عاشورا پژوهی و تحریف ستیزی / گفت‌وگو با استاد محمود حکیمی.....

از رنجی که می‌بریم، چه می‌توان گفت؟

دوستی از اهالی فرهنگ می‌گفت: «بسیار آخوند دیده است که هیچ کدامشان ارزش لحظاتی بودن با آنان را نداشته...» به او گفتم که حقیقت دیگری نیز هست و آن این که بیش از بیست سال است، آن قدر آخوند ناب و نازنین دیده‌ام که لحظاتی بودن با آنان، دنیایی از دانستنی‌های شگفت را پیش رویت می‌گشاید.

همی گویم و گفته‌ام بارها

بود کیش من مهر دلدارها

دیدارها و گفت و شنودها، نشست‌ها و گوش دادن‌ها، پرسش‌ها و پاسخ‌ها با بزرگان روزگارمان، همه و همه دنیایی از معارف و لحظاتی پرنور و پرخاطر را رقم زده‌اند؛ چه آنکه در تلاطم زمان و زمانه‌ای که بودن و ماندن، شنیدن و دل دادن و فهمیدن، نلغزیدن و راه گم نکردن، به راه بلدان آشنا و آگاه به زمان و زبان ما نیاز دارد. اگرچه کم‌اند، در انبوه و فراوانی آنان که هستند و هیچ نیستند و هیچ ندارند برای گفتن و جز دلزدگی هیچ به بار نمی‌آورند...

از تهران گرفته تا گوشه گوشه‌ی قم، از نشست‌های ماهانه‌ی انجمن مفاخر در دهه‌ی ۷۰ خورشیدی در تهران تا مکتب درس علامه‌ی عسکری در دانشکده‌ی اصول، از حلقه‌ی بحث علامه‌ی کورانی در دورشهر قم تا جلسات علامه‌ی جعفری در میدان نور تهران، از درس‌های فلسفی در منزل آقا سیدرضی شیرازی در یوسف آباد تا نشست‌های عالمانه

در منزل استادعلی دوانی در سعادت آباد و جلسات استاد خرمشاهی در شهرک غرب تهران، اینها و هر حوزه‌ی درس و مکتبِ بحث و مرکز آموزشی در قم گرفته تا درس و بحث‌های خانگی بزرگان و استادان و مروجان معارف شیعه، همه فرصت‌هایی بوده‌اند تا زمینه‌ی آشنایی بسازند برای ارتباطی فراتر از حل مشکلات شخصی و رانت‌سازی‌های اجتماعی که بی‌شماری در پس ارتباط یا روحانیت در پی‌آیند؛ بلکه برای درمان دردی که داریم و رنجی که می‌کشیم: «دوری عالمان و روحانیان آگاه و راستین شیعه با رسانه‌ها و مشکلات انعکاس رسانه‌ای سخنان عالمانه‌ی ایشان».

«دین و رسانه» یا به عبارتی دیگر «روحانیت و رسانه»، دغدغه‌ی همه‌ی آنانی است که به وجود اندیشه‌های ناب و روحانیت راستین، ایمان دارند. چه آنکه از نزدیک به بزرگی مقام علمی و عملی آنان واقف‌اند و هم از دو درد دیرینه رنج می‌برند. یکی آنکه روحانیت راستین ما، زبان رسانه را نمی‌شناسد و این زبان‌شناسی چه شکاف‌ها آفریده است میان نسل نو و ایشان. دیگری: درد قدرناشناسی و بزرگ‌شناسی رسانه‌داران و روزنامه‌نگاران است که یا با چوب نفی، همه را می‌گویند، یا از میان همه، به سراغ جریس‌ها می‌روند که گفتارشان خالی از زبان ناب و نیاز زمانه بوده است. تا با عده‌ای زبان‌شناس، اسب سیاست خویش برانند و با عده‌ای زمان‌شناس، حرف «نفی روحانیت» را به کرسی بنشانند.

حقیقت آن است که در دو دهه‌ی گذشته (سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۹۰) بیش از هر زمانی، معارف شیعی از سویی و روحانیت شیعه از دیگر سو، مورد فامهرانی‌ها و ناجوانمردی‌های گوناگون رسانه‌های داخلی و خارجی قرار گرفته است. با چه بسیار پرسش‌ها و شبهه‌ها که مردمان و مخاطبان را به نام نقد به بوته‌ی نفی کشانند...

«آیا منابع اصلی از قرآن و احادیث برای شناخت امام غائب وجود دارد؟ اگر قرآن حجت است پس چرا نام امام علی (ع) تا مهدی موعود (عج) در قرآن نیامده است؟ آیا احادیث ظهور را می‌توان بر افراد سیاسی منسوب و منتخب حکومت تطبیق داد؟ آیا هیچ‌البلاغه به عنوان یک منبع دینی معتبر است؟ آیا فقه اسلامی می‌تواند پاسخگوی نیازهای دنیای جدید ما باشد؟ آیا قرآن بیان بشری پیامبر است یا کلامی الهی؟ آیا قربانی کردن در ایام حج منطق عقلی دارد؟ آیا مدل زندگی پیامبر خاتم جواب‌گوی زندگی امروزی ما هست؟ و ...» بسیاری از این پرسش‌ها، مسائلی بوده‌اند که گاه صادقانه و گاه از سر انکاری جاهلانه در قالب‌های گوناگون در رسانه‌های ما مطرح شده‌اند.

این هجمه، نه تنها شیوه‌ی تبیین معارف و مشی مبلغان دین را نشانه گرفت بلکه منطق و

بنیان‌های اساسی دین‌مداری در نسل گذشته و نو در ایران شیعی را هم مورد هجوم همه جانبه‌ی خود قرار داد. آن‌چنان‌که چه بسیار تهمت‌ها به قرآن و مکتب اهل بیت و اصول فکری شیعه وارد کردند. این روند که با تلاش برخی روشنفکران با نفوذ در حوزه و حتی متفکران در کسوت روحانیت و نیز برخی انقلابیون از راه برگشته برای رسیدن به مقاصد سیاسی با ابزار رسانه‌ها در جامعه رونق گرفته است، همچنان به راه خویش ادامه می‌دهد. آن‌چنان‌که در سال‌های اخیر کارآنان از نقد و بررسی و پیمایش و پیرایش سره از ناسره، به انکار و افتراء به معارف دینی و شیعی رسیده است.

در همه‌ی این سال‌ها تلاش معتقدان به معارف دین و متخصصین رسانه برآن بوده است که در ارتباطی نزدیک و صمیمانه با مبلغان و محققان حوزه‌ی دین، برای معرفی روحانیت راستین در رسانه و تبیین معارف مغفول مانده بکوشند.

"کیش مهر"، مجموعه ای است در این راستا؛ گلچین بیست گفت وگو با کارشناسان و متخصصان حوزه دین‌پژوهی است که همه‌ی آنها مجزا از شهرت‌شان، سالیان درازی در موضوع مورد بحث، کار تحقیقی و تألیفی کرده‌اند. برخی گفت‌وگوها کاملاً با طرح قبلی و به نیت شبیه‌شناسی در جامعه برای پاسخ به پرسش‌های دینی مطرح، انجام گرفته‌اند. برخی نیز تنها فرصت دیداری کوتاه بوده‌اند که از آن برای طرح پرسش‌هایی بهره برده‌ام و به جهت اهمیت آن چهره یا موضوع، در این مجموعه قرار گرفته که دیدار با آیت الله صافی از آن جمله است.

این گفت‌وگوها پیش از این با همان هدف نزدیک‌سازی رسانه و روحانیت و نیز ترویج و تبیین اندیشه‌ی تشیع علوی در مطبوعات و رسانه‌های سایبر منتشر شده‌اند که اینک در یک مجموعه‌ی مدون تقدیم علاقه‌مندان می‌شود.

پاسخی به شبهات مهدویت

گفت‌وگو با آیت‌الله حاج شیخ لطف‌الله صافی گلپایگانی

آیت‌الله حاج شیخ «لطف‌الله صافی گلپایگانی» از مراجع و علمای برجسته ساکن در قم است که در عرصه مهدویت و انتظار، آثار فراوانی از ایشان به رشته تحریر درآمده است. از مهم‌ترین آثار این مرجع، می‌توان به کتاب «منتخب الاثر فی الامام الثانی عشر (ع)»، «امامت و مهدویت» در ۲ جلد، «اصالت مهدویت»، «انتظار عامل مقاومت و حرکت»، «فروغ ولایت در دعای ندبه»، «وابستگی جهان به امام زمان»، «معرفت حجت خدا» و... اشاره کرد. توفیقی شد تا در دیدار کوتاهی با آیت‌الله صافی، چند پرسش مختصر درباره اثر مشهور ایشان به نام «منتخب الاثر» و موضوع مهدویت داشته باشیم:

جناب‌عالی در حوزه مهدویت و جایگاه امامت حضرت حجت (عج) آثار فراوانی تألیف کرده‌اید و از این آثار برمی‌آید که توجه ویژه‌ای به این حوزه دارید؟ اولین اثری که درباره حضرت ولی عصر (عج) تألیف کردید چه بود؟

به یاد دارم که مرحوم پدرم در جشن‌ها، شعرهای زیادی می‌خواندند و از من که کودک بودم می‌خواستند که آن‌ها را از بر کنم. لذا فکر می‌کنم اولین کتابم شرحی بود که بر اشعار شیوای پدرم نوشتم. ایشان حدود چند هزار بیت شعر در مدح امام مهدی (عج) و اظهار شوق به زیارت آن حضرت سروده‌اند. همه ساله مجلس جشن نیمه شعبان را در

گلپایگان برگزار می‌کردند. گذشته از آثار ایشان درباره اثبات امامت حضرت ولی عصر (عج)، منظومه‌ای هم با عنوان اشعاری شیوا در رد باب و بهاء سروده‌اند که در آن با بیانی شافی و کافی و به‌گونه‌ای عملی مطالب و استدلال‌ات واهی بهایی‌ها را پاسخ داده‌اند. حقیر هم بر این منظومه ذیل و شرح نوشته‌ام که همراه آن به چاپ رسیده است.

از آثار مهم و مشهور شما کتاب «منتخب‌الآثر» است. در جایی فرموده بودید حضرت آیت‌الله بروجردی نقش جدی در تألیف این اثر داشته‌اند. لطفاً در این باره توضیحی بفرمایید؟

تألیف این کتاب خدمتی به فرهنگ تشیع و مهدویت بوده و امید است به این نیت از حقیر به شرف قبول نائل گردد. بله، اشاره مرحوم استاد آیت‌الله العظمی بروجردی (قدس سره) سبب شروع به نگارش کتاب «منتخب‌الآثر» شد. نخست ابوابی را در ۲۴ یا ۲۸ عنوان تنظیم و به عنوان طرح کتاب به ایشان نشان دادم. ایشان هم آن را تأیید کردند و بعدها عناوین به ۱۰۰ عنوان رسید. تمام اوقات، غیر از اوقات درس آیت‌الله بروجردی، به فکر نوشتن کتاب بودم.

چه شیوه‌ای در تألیف این اثر در پیش گرفته‌اید؟

اگر این کتاب را به سبک کتاب‌های قبل از آن می‌نوشتیم، شاید ۱۰ جلد می‌شد. سعی کردم در هر باب به روایت‌هایی که در ابواب دیگر آمده است اشاره کنم و تواتر عناوین روایات را بیان کنم و این کاری ابتکاری بود که سابقه نداشت. ممکن است روایتی به ۱۰ مطلب اشاره کرده باشد که بتوان آن را در ۱۰ باب نوشت، ولی ما آن را فقط در یک باب مناسب نوشته و به جای تکرار آن در ابواب دیگر تنها به آن باب اشاره کرده‌ایم. مثلاً نوشته‌ایم که «یملأ الارض قسطاً و عدلاً» ۲۰۰ یا ۳۰۰ روایت دارد. چنین کاری بی‌سابقه بود.

گفته بودید که در مسیر تألیف کتاب مشکل منابع و مصادر داشتید. از چه منابعی در

این کار استفاده کردید؟

بله. الان بنده بسیاری از کتاب‌های مهمی که مصادر موضوع مهدویت هستند؛ در کتاب‌خانه‌ام دارم ولی آن زمان یعنی نیم‌قرن پیش کتاب‌های اندکی در دسترس بود. خصوصاً کتاب‌های اهل سنت به زحمت یافت می‌شد. من به مصادر زیادی از مصادر عامه و خاصه مراجعه کرده و هر کدام را جداگانه نوشتم و تمام مطالب بلاواسطه، نقل شده است. در مجموع در این کتاب از حدود ۶۵ منبع اهل سنت و ۹۵ منبع شیعه استفاده شده است.

این کتاب تا چه اندازه می‌تواند پاسخ‌گوی شبهات درباره‌ی مهدویت باشد؟ تمام ابواب «منتخب‌الآثر» پاسخ به شبهات است و حتی به سایر فرق شیعه مثل زیدیه هم جواب می‌دهد. حتی بوده‌اند کسانی که سنی بوده‌اند و با خواندن این کتاب شیعه شده‌اند.

در شرایط فعلی جامعه و جهان، توجه به کدام مفهوم ضروری‌تر است؟ الحمدلله توجه به حضرت ولی عصر (عج) در جامعه ما خیلی افزایش یافته است. باید متوجه باشیم که الان عصر غیبت است و عصر امتحان است. روایات زیادی داریم که در آن‌ها آمده است در عصر غیبت، شدت‌هایی برای مردم پیش می‌آید. مؤمنین باید در دوران غیبت خودشان را بسازند و آماده کنند و خودشان را زنده کنند و معنای انتظار هم همین زنده بودن است.

منتشر شده در هفته‌نامه‌ی همشهری جمعه، شمعان ۱۳۸۶